

man skal gøre det, er de ressourcer, som findes i medarbejdernes hoveder, og de ressourcer, som findes i de studerendes hoveder. Hvis man fratager dem indflydelse, hvis man fratager dem medansvar, så vil man alt andet lige få dårligere uddannelse og dårligere forskning på de danske universiteter, og den udvikling vil SF ikke være med til.

Desuden bliver den akademiske frihed sat ganske voldsomt under pres. Det gør den i hvert fald på to måder som minimum, for det første, fordi man vælger en konstruktion med en bestyrelse, som har eksternt flertal, og hvor man får skabt uklarhed om, hvor universitetets uafhængighed er henne. Man kan forestille sig et flertal af de eksterne repræsentanter, som lader usaglige hensyn gælde i forhold til forskningen, men altså også, at forskningsstrategien ikke længere er universitetets egen, men også står til ansvar over for ministeren. Den akademiske frihed sættes under pres på den måde. Så kan vi diskutere, om visse af forligspartiernes ordførere vil indlede en retssag, såfremt det viser sig, at forskningsfriheden bliver sat under pres.

Men det løser jo ikke det andet problem med hensyn til forskningsfriheden, nemlig at det, man mener, når man bruger ordet forskningsfrihed – ordet forskningsfrihed er jo en vingummibamse, som man kan forme, som man vil – og det siger man ganske klart i lovforslaget, giver en indskrænkning i forhold til, hvad ordet forskningsfrihed egentlig betyder. Forskningsfrihed betyder, at den enkelte forsker, når vedkommende ikke bliver sat til andre opgaver, kan få lov til at forske inden for den af bestyrelsen med eksternt flertal godkendte og i udviklingskontrakten med ministeren godkendte forskningsstrategi. Det er en ganske afgørende indskrænkning i forskningsfriheden og den akademiske frihed, og igen går det i den stik modsatte retning af den vej, der er brug for, og den vej, SF ønsker at gå.

For det tredje er denne reformproces kastet ud med store ord om, at nu skulle universiteterne sættes fri og der skulle være fleksibilitet. Men hvad er der kommet ud af det? Der er kommet en one size-model, som skal passe til alle universiteter, selv så forskellige universiteter som IT-højskolen i København, som Danmarks Farmaceutiske Højskole og i den anden ende af spektret Aarhus Universitet og Københavns Universitet – meget, meget forskellige institutioner, som har meget, meget forskellige behov og meget, meget forskellige ønsker, men de skal passes

ned i den samme størrelse ledelsesmodel. Det er ikke fleksibelt, og det tror jeg vil give nogle uheldige konsekvenser for fremtiden.

Det er også derfor, det har været helt, helt entydigt både i høringssvarene og når man har hørt de indlæg, der har været i den offentlige debat fra bl.a. studerende og medarbejdere, at man er bekymret over den udvikling, der sker, man er utilfreds med den indskrænkning, der sker i indflydelsen, man er utilfreds med den manglende fleksibilitet, man er utilfreds med, at den akademiske frihed og forskningsfriheden sættes under pres. Det tegner et entydigt billede i retning af, at man vil få dårligere fungerende universiteter, dårligere forskning og dårligere uddannelse i fremtiden.

Der er valgt en model, som i virkeligheden er en meget gammeldags model for virksomhedsledelse. Man tager en model, som var herskende i det private erhvervsliv før i tiden, og hælder den ned over en vidensorganisation, en moderne vidensorganisation, som har behov for helt andre ledelsesværktøjer og helt andre organisationsformer. Tilsyneladende har man altså ikke skelnet imellem, hvad det er for behov, man har i sådan en moderne vidensorganisation, og de behov, man havde på et dampværveri i midten af 1800-tallet.

Jeg synes, denne her universitetslov giver mere end stof til eftertanke. Jeg synes, den på de tre afgørende punkter, som jeg ridsede op, trækker i den helt forkerte retning.

Kl. 12.25

Derfor står det også klart som konklusion, at SF under ingen omstændigheder kan tilslutte sig lovforslaget, som det ligger her, og vi ser med bekymring på universiteternes vegne, på forskningens vegne, på uddannelsens vegne frem til, at det her bliver gennemført.

Der er behov for en reform af universiteterne, men den her reform er ikke en del af kuren, den er en del af sygdommen.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Der er noget, jeg godt kunne tænke mig at få udbyttet lidt mere, nu hvor vi har haft den her interessante diskussion om forskningsfrihed. I den her debat virker det efterhånden på mig, som om i hvert fald hr. Homann, men egentlig også fru Elisabeth Arnold, som var oppe før, mener, at akademisk frihed er lig med, at hvis vi tager et øjebliksbillede af alle universiteter og alle, der forsker dér, så skal de til evig tid blive ved med